

Анотація на вибірккову навчальну дисципліну «Психологія адиктивної поведінки»

Рівень вищої освіти – *другий (магістерський) рівень вищої освіти*

Галузь знань *05 Соціальні та поведінкові науки*

Спеціальність *053 Психологія*

Освітньо-професійна програма *Психологія*

Кількість кредитів: 4

Рік підготовки: 1, семестр: 2

Компонент освітньої програми: вибіркковий

Мова викладання: українська

Викладач: Глаголич Слава Юріївна, психолог КНП «Закарпатський обласний медичний центр психічного здоров'я та медицини залежностей», кандидат психологічних наук

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу. Психологія адиктивної поведінки – спецкурс у межах соціальної психології, присвячений засадам діагностики та корекції хімічних і нехімічних адикцій. Виникнення і розвиток адиктивної поведінки особистості відбувається під впливом сукупності соціально-економічних, морально-психологічних та інших чинників. Серед них слід відзначити нездатність соціальних інститутів забезпечити успішну соціалізацію особистості в умовах трансформаційних процесів, що відбуваються у нашій країні; дефіцит засобів і технологій для розвитку служб, орієнтованих на упередження, контроль та нормалізацію негативних наслідків адиктивності як для особистості, так і її мікросередовища та суспільства в цілому; недостатньо високий рівень психологічної компетентності більшості населення, в тому числі фахівців, покликаних надавати допомогу адиктивним особам. У зв'язку з цим формування готовності до роботи з адиктивними особами є важливою складовою загальної фахової підготовки психолога та, особливо, тих спеціалістів, які працюють у сфері правоохоронної діяльності.

2. Метою вивчення дисципліни «Психологія адиктивної поведінки» є гармонізація, синтез знань про психологію адиктивної поведінки людини зі знаннями у сфері протидії злочинності та правопорушенням; формування наукового світогляду щодо психологічних чинників адиктивності, вмінь самостійно проводити психодіагностичну і консультативну роботу з адиктивними особами, зважено та відповідально підходити до вибору заходів профілактики та корекції адиктивності.

3. Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни студенти ознайомляться з предметом, медичним та психологічним підходами до проблеми вивчення адиктивної поведінки; загальною характеристикою та закономірностями розвитку адиктивної поведінки; чинниками та механізмами формування залежних розладів; діагностикою особистісної схильності до адиктивної поведінки; видами адиктивної поведінки – хімічні,

нехімічні (поведінкові) залежності; особливостями та чинниками розвитку міжособистісної залежності; принципами та методами психологічної корекції адиктивних розладів.

4. В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- соціально-психологічну сутність поняття норми як визначальної основи розуміння адиктивності;

- психологічний зміст поняття «адиктивність»;

- ознаки, види, рівні та етапи розвитку адиктивності;

- чинники формування адиктивності та її індивідуальні механізми;

- вікові і гендерні особливості прояву адиктивної поведінки;

- зміст та основні стратегії соціальної профілактики адиктивності та пов'язаних із нею правопорушень;

- особливості діяльності психолога щодо організації та проведення індивідуальної профілактичної та консультативної роботи з особами, схильними до адиктивності;

- основні методи психологічної корекції адиктивності;

вміти:

- виявляти поведінкові та особистісні ознаки адиктивності;

- визначати чинники, що сприяють формуванню адиктивності;

- використовувати адекватні методи психологічної діагностики особистості з адиктивністю;

- надавати психологічну допомогу адиктивним особам та членам їх родини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Айвазова А. Е. Психологические аспекты зависимости. – СПб.: Речь, 2003. – 120 с.
2. Березин С. В., Лисецкий К. С. Психология ранней наркомании. – Москва – Самара: Международная ассоциация по борьбе с наркоманией и наркобизнесом, Самарский Государственный Университет, Самарский центр практической психологии, 2013 – 128 с.
3. Бухановский А. О. Зависимое поведение: клиника, динамика, систематика, лечение, профилактика. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2002. – 35 с.
4. Гоголева А. В. Аддиктивное поведение и его профилактика. – М. : изд-во Моск. псих-соц. ин-та, 2002. – 240 с.
5. Данилин А., Данилина И. Как спасти детей от наркотиков. – М.: Центрполиграф, 2013. – 348 с.
6. Захаров Н.П. Психотерапия пограничных расстройств и состояний зависимости. – М.: ДеЛи принт, 2004. – 288 с.
7. Ложкин А. И. Психология поведения девиантной личности: учебно-методическое пособие. – Екатеринбург: Изд-во Уральского юридического института МВД России, 2012. – 110 с.
8. Максимова Н. Ю. Психология адиктивной поведінки: навчальний посібник. – К. : Київський університет, 2002. – 308 с.